

DEINE-MEU: eene Betuwsche novelle door J.J. Cremer.

Gedateerd: september 1855.

Handschrift in het bezit van de Koninklijke bibliotheek. 23 fol.

1e druk in: Geldersche Volks-almanak voor het jaar 1856. Arnhem: Is. An. Nijhoff & zoon, 1856. p. 103-157. Met afb.

2e druk in: Betuwsche novellen: tweede deel. Haarlem: De erven Loosjes, 1856. p. 29-84.

3e druk in: Leesmuseum: tijdschrift voor letteren, wetenschappen en kunst. Gent: I.S. van Doosselaere, 1857. Dl. 4. p. 172-219

4e druk in: De oostpost: letterkundig, wetenschappelijk en commercieel nieuws- en advertentieblad, 15, 18, 22, 25 en 29 juni 1857. Soerabaya: H. Fuhri en Co, 1857. Feuilleton.

5e druk in: Betuwsche novellen. Haarlem: De erven Loosjes, 1860. 2e druk. p. 153-208.

6e druk in: Betuwsche novellen. Haarlem: De erven Loosjes, [1869]. p. 90-123.

7e druk. Betuwsche novellen en een reisgezelschap. Leiden: P. van Santen, 1877. p. 65-88. Romantische werken, dl. 1.

8e druk in: Betuwsche novellen en een reisgezelschap. Leiden: A.W. Sijthoff, [ca. 1887]. p. 64-86. 6e druk. Vijftig-cents-editie, no. 21.

9e druk in: 't Hart op de Veluw. - Deine-Meu. - Van binnen en van buuten. Leiden: A. W. Sijthoff, [1905]. p. 38-60. Leidsche herdrukken, no. 10.

10e druk in: 't Pauweveerke, enz. tien novellen. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij., [1909]. p. 38-60. Bibliotheek voor het Nederlandsche volk. Deel 2. (Heruitgave van de Leidsche herdrukken).

11e druk: Betuwsche novellen en een reisgezelschap. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij, c.a. 1915. 7e druk. p. 64-86. Bibliotheek van Nederlandsche schrijvers.

12e druk: Betuwsche novellen en een reisgezelschap. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij,

c.a. 1917. 8e druk. p. 64-86. Romantische werken. Rode serie.

13e druk: Betuwsche novellen en een reisgezelschap. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij, c.a. 1917. 8e druk. p. 64-86. Romantische werken. Blauwe serie.

14e druk: Betuwsche novellen en een reisgezelschap. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij, c.a. 1919. 8e druk. p. 64-86. Vijftig-cents-editie.

15e druk: Betuwsche novellen en een reisgezelschap ...[et al.] Naar de originele uitgave verschenen ca. 1890 bij A.W. Sijthoff – Leiden. Nijmegen: Uitgeverij Historie, 1982. p. 64-86. ISBN 90.6313.015.5.

16e druk: Betuwsche novellen, en Een reisgezelschap. Kindle editie. 441 p. 14 oktober 2014. Productgegevens ASIN: B00OAM12R4. bron-ISBN: 3849542351.

17e druk: Betuwsche novellen, en Een reisgezelschap. E-book 1230002054636 19 december 2017 Adobe ePub. EAN 1230002054636.

18e druk: Betuwsche novellen, en een reisgezelschap. Apple books. 2017. Epub van uitgave 1880.

19e druk: Betuwse novellen en een reisgezelschap : o.a.: Wiege-Mie, De rechte Jozef, De oude Wessels en zijn gezin, De reis van Gerrit Meeuwsen en zijn zoon naar de Amsterdamse karmis, Een zoogmoeder, De vriend van den huize / van J.J. Cremer. Rotterdam: Calbona Uitgeverij, 2018. p. 64-86. ISBN: 978-94-9257594-4 (paperback).

20e druk: Betuwsche novellen, en Een reisgezelschap. Good press. E-book 4064066311698. 08 februari 2022 Adobe ePub. EAN 4064066311698

Vertalingen:

In: Le foyer des familles: magasin Catholique illustre, 1860. Paris: Ch. Lahure et Cie, 1860. Tome 11, maart 1860, p. 73-89. Met afbn. Vertaling Abt Caruel.

In: Le Courrier de la Meuse: journal du Limbourg, 4, 9, 10, 11, 15, 16 en mei 1860. Maestricht: A.J. van Osch-America et Co, 1860. Deine-Meu: histoire du pays de Gueldre.

In: Scenes villageoises: du pays de la Gueldre, par J.-J. Cremer. Paris etc.: H. Casterman, 1861. p. 7-59. Traduites ... Andre Carl.

MS 2287
C2
à Monsieur J.J. Cremer
Reconnaissance affectueuse
de l'auteur
D. Carmy

Opdracht aan Cremer in Scenes villageoises. Ex. KB Den Haag.

In: Lese Abende von Adolf Glaser. Braunschweig: Druck und Verlag von George Westerman, 1867. 4e band. P. 5-36. Onder de naam Die Pflegemutter (nach einem vorhandenen Motiv). Geen vermelding van J.J. Cremer.

In: Bibliothèque universelle et Revue suisse, 1883.

In: Les grands écrivains de toutes les littératures : Picard – Auerbach – Florian – Sterne - ... Nicolas Gogol – J.-J. Cremer. Première série – tome quatrième. Librairie Bleriot. Paris : Henri Gautier, successeur, directeur-gérant, [1887]. Niet doorlopend gepag. Nouvelle bibliothèque populaire, no. 62. Intérieurs Hollandais : nouvelles villageoises : traduction nouvelle avec étude sur la vie et l'oeuvre de Cremer : il paraît un volume par semaine – J.-J. Cremer. Bevat: Notice biographique et littéraire. Tante Dine (Deine Meu) p. 3-26.

Tante Dina. In: Holländische Novellen: nach dem Niederländischen von W. Lange, Fr. Schnettler und A. Steinbach. Leipzig: Druck und Verlag von Philipp Reclam jun, [1880]. p. 516-561.

Dina. In: O Povo: publicacao semanal. Cidade de Principe: Jose Renaud, 1890. Verschenen als feuilleton in het Portugees van 24 augustus tot 7 december 1890.

Der Vetter aus Geldern : Tante Dina : Holländische Novellen. Zürich: J. Bollman, 1900. 79 p. Verein für Verbreitung guter Schriften. Zürich Nr. 40.

Deine-Meu - Jacobus Jan Cremer; Leopold von Sacher-Masoch. Neuchâtel : Les Bonnes lectures, 1923. Bonnes lectures de la Suisse romande, 1923/11.

Toneelwerk gebaseerd op Deine Meu:

Barnard G. Bolle - De zoon van den Dronkaard : drama in drie bedrijven met een voorspel, vrij gevolgd naar Cremer's "Deine Meu". Zutphen: Thieme's boek- en muziekhandel, 1891. 2^e druk. Tooneel-bibliotheek, no. 415.

[illegible][illegible]

Geldersche volks-almanak voor het jaar 1856:

De tijdspiegel, deel 1, 1856:

ouden man, die zijn zoon door den dood verloor, en aan wiens weduwe door den landheer, waarschijnlijk zonder het te weten, een verkwister tot echtgenoot wordt opgedrongen. Waartoe de sterke-drank leidt, heeft J. J. Cremer voortreffelijk geschetst in zijn Betuwsche novelle *Deine-Meu*; hij heeft door dat stukje onze literatuur beschonken met een meesterstukje, dat bewijst hoezeer de schrijver, dien de Tijdspiegel eens

Algemeen Handelsblad van 10 december 1856:

GELDERSCHE VOLKS-ALMANAK
VOOR HET JAAR 1856,
onder Redactie van Mr. Is. AN. NIJHOFF.

INHOUD VAN HET MENGELWERK: PROZA. Een blik op de Markt en het St. Walburgplein te Arnhem, door den Redacteur. — Correspondentie over de liberalen en het liberalisme. — Ontvoering eener non uit het klooster bij Wamel. — *Deine meu*, Betuwsche novelle door J. J. CREMER. — Een gelukkig Dorpje, door den Ouden Heer SMITS. — Wandelingen door de Gemeente Epe, door HAASLOOP WERNER. — Redenoazie oaver de belastink op 't gemoal, enz. — POEZY. Wolfhees, door S. J. v. D. BERGH. — De Ridder van Roodentoorn, door JONCKERS. — De Oude Spinster en de Veerschipper, door QUACK, enz., enz.

Met vier fraaije Steendrukplaatjes, wordt heden uitgegeven bij de Boekhandelaren Is. AN. NIJHOFF EN ZOON, te Arnhem. De Prijs is 75 Cents, in Carton 90 Cents. (18966)

Verslag Oefening kweekt kennis, 1856:

Deine-Meu was de naam, gesteld boven eene Schets uit het Geldersche Volksleven, ons door den Heer J. J. CREMER, van *Loenen a/d Vecht*, op den 18den Februarij medege-deeld. *Deine-Meu* zoo daar iemand zijn mogt, die de goede oude en hare pleegkinderen heeft leeren kennen zonder ze lief te hebben gekregen — hij vergeve het mij maar ik zou hem mijn vriend niet kunnen noemen. Ook deze uitweiding, in dit Verslag welligt minder op hare plaats, moge mij vergeven zijn; maar ze stond op het papier eer ik er aan dacht, en mijne ingenomenheid met *Deine* is te groot dan dat ik besluiten kon door te halen wat mij daaromtrent uit het hart in de pen was gevloeid.

Bespreking in: Vaderlandsche letteroefeningen. Jaargang 1856, p. 52:

Aangenamer dan op die zoo donkere zijde te zien, is het ons op lichtzijden in het Geldersche volksleven te staren. Zulk eene lichtzijde wordt ons door den Heer J.J. CREMER te aanschouwen gegeven, waar hij in 'Deine-meu' ons eene eenvoudige boerin schetst, die, vreemd van kwezelarij en uiterlijk vertoon, rijk is in werken van waarachtige liefde. Dit stukje, dat voor het grootste gedeelte in den Betuwschen tongval is geschreven, onderscheidt zich door losheid en natuurlijk gevoel, die grond geven om van den jeugdigen Schrijver, indien hij in dit *genre* zich wil oefenen, in het vervolg veel goeds te verwachten. 'Vrijheid en Verdrukking', eene schets uit het Graafschap, van ARNOLD DE V, dat, deels in het daar gesproken dialect is geschreven, is noch wat vorm, noch wat inhoud betreft, met de novelle van CREMER te vergelijken. Intusschen verdient ook dit stuk, zoowel als 'En redenoasie oaver de belastink op 't gemoal' (Hoogveluwsche tongval), waarin over de algemeene bedilzucht onzes tijds op niet ongeestige wijze wordt geklaagd, en, eene belasting op dat gemaal als een probaat middel wordt voorgesteld, waarvan in een gepast voorbeeld uit vroeger tijd de kracht wordt bewezen. Zij die belang stellen in onze Nederduitsche taal, zullen dergelijke stukjes, waartoe ook 'Schepen Herman' behoort, met genoegen lezen. En van die zijde zijn Provinciale Volks-Almanakken, waarin dergelijke proeven voorkomen, zeker niet te verwerpen.

Wat voor 't overige de verzen betreft die hier voorkomen - deze behooren tot het zwakste gedeelte van den Gelderschen Volks-Almanak, maar hoe het mogelijk is dat zoutelooze rijmen als die van T.C.S. hier eene plaats kunnen vinden, bekennen wij niet te begrijpen.

Algemeene konst en letterbode, 17 januari 1857:

merkt te beminnen, die geheele scène komt ons allerliefst en voortreffelijk voor.

De overige stukjes: *Deine-Meu*, *Wiege-Mie*, en *de Regte Joseph*, bewegen zich alle in het Betuwsche boerenleven. Ook in deze ontbreken de lieve details niet, en is iets van die ongekunstelde frischheid, van die naïve eenvoudigheid, die, met kunst voorgesteld, hare eigenaardige aantrekkelijkheid heeft, maar — maar — de waarheid moet gezegd worden. En dan is onze bedenking, of in dit alles (en wij zonderen slechts *de oude Wessels* voor het grootste deel uit) niet iets onwaars, iets conventioneels, en daarbij iets weeks is? Of die boertjes en boerinetjes niet wat paradijsachtig onschuldig en idylliesch braaf zijn? Het zijn de antipoden en aartsvijanden van de waereld van Ostade, Teniers en Brouwer.

Wanneer wij des schrijvers doel, Betuwsche volkstoe-standen en karakters te schetsen, in het oog houden, komt hij ons voor, wat eenzijdig, wat te weinig realist te zijn geweest, wat te weinig gegeven te hebben van het leven

Opregte Haarlemsche courant, 19 januari 1857:

* *
*

LEESGEZELSCHAPPEN.

Bij DE ERVEN LOOSJES, te Haarlem, ziet het licht:

Betuwsche Novellen,

door J. J. CREMER.

Twee Deeltjes in één Band, met twee Vignetten. Prijs f 1,30.

INHOUD: *Eerste Deel.* I. Een Betuwsch Landman met zijn Zoon, op reis naar de Amsterdamsche Kermis. II. *Wiege-Mie.* III. *De Oude Wessels* en zijn Gezin. *Tweede Deel.* I. *De Regte Jozef.* — II. *Deine-Meu.*

Het *Zondagsblad* zegt Goede, degelijke Lectuur! Zij getuigt, van kennis van 't menschelijk hart, ook van dat, 't welk onder een boerengewaad klopt. 't Zijn tooneelen uit het werkelijke leven, zoo als zich die onder het Rieten Dak voordoen. Laat menigen vreemden Roman liggen en koopt dit Werkje. Gij kunt er met veel genot veel uit leeren.

Het leeskabinet, 1 februari 1857:

Van de overige Novellen — *Wiege-Mie*, *de Oude Wessels* en *zijn gezin*, *de Regte Jozef* en *Deine-meu* — zijn de tweede en vijfde uitmuntende stukjes, terwijl de andere, ofschoon onzes inziens minder in gehalte, toch de opname wel waard zijn in dit bundeltje, waaraan wij een tal van koopers wenschen.

N. T.

De Leydsche courant, 10 april 1857:

Betuwsche Novellen, door J. J. CREMER.

Haarlem 1856.

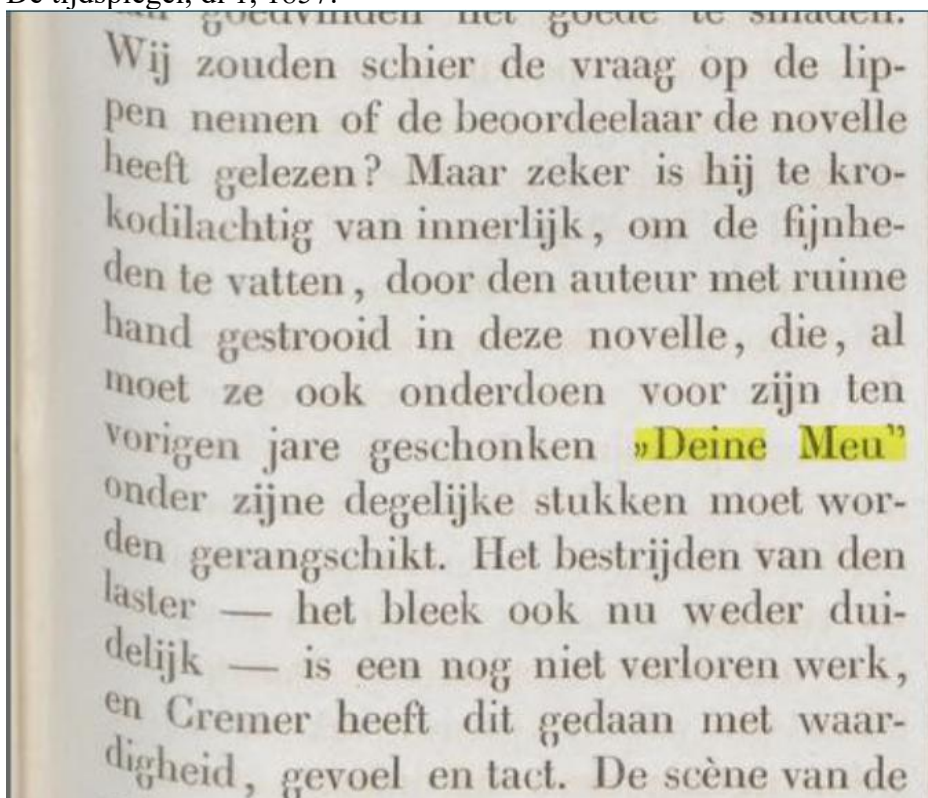
Onze provinciale almanakken hebben voornamelijk eene archaeologische strekking en daardoor minder eigenlijk gezegden letterkundigen naam. Bij gevolg moet het dubbel verwondering wekken, dat eenige stukjes in de boerentaal der Betuwe door den jeugdigen landschapschilder Cremer geschreven en gedurende de laatste jaren in de Geldersche volks-almanak geplaatst, niet alleen langzamerhand tot de kennis van het algemeen zijn doorgedrongen, maar, inzonderheid na de verschijning van zijn laatste verhaal (*Deine-Men*), de ingenomenheid van het letterkundig gedeelte des lands zoodanig hebben opgewekt, dat de schrijver tegenwoordig onder onze meest oorspronkelijke penvoerders genoemd wordt en onderscheidene boekverkoo-

pers het verzoek tot hem rigtten, die kleine vertellingen, tot een bundel verzameld, in het licht te geven. De Erven Loosjes te Haarlem werd het toegestaan, en voor eenige maanden verschenen de *Betwische Novellen*, vijf in getal. Het zijn toonbeelden van eenvoudigen, onschuldigen verhaaltrant; meesterstukken van even eenvoudig, onschuldig en frisch gevoel. Men bespeurt duidelijk, dat de schrijver, ook hierin gelijk aan onze oude meesters, niet wist, hoe mooi was wat hij deed; daardoor is er iets opregts, waars, eigenaardigs in de novellen gekomen, hetwelk in tegenstelling is met heel veel wat in ons land van de pers komt en, voor enkelen althans, onleesbaar-gemaakt, ten gevolge van allerlei praalzieke verstroojingen, uitvalt, en gaat er een geur uit op en ligt er een waas over, dat den gevoeligen mensch wel treft, den man vatbaar voor humor wel een traan ontlokt en de teederste snaren doet trillen, maar ontsnapt aan alle ontleding. Ten gevolge van die onbewustheid, is de schrijver ook zoo objectief. Nooit eenige eerzuchtige beschrijving, nooit op den voorgrond de natuur in phrasentooi en woordenkeur gehuld, of zich opgehouden bij stoffelijke bijzonderheden; ge voelt den middag op het zonnige hooiveld, maar de boeren en boerinnetjes gaan stilletjes hun gang, zonder zich om hun lezer te bekreunen. Om den mensch zelven, om diens geest en gemoed, is het den schrijver te doen, en gij staat verbaasd en verrukt over de poëzij, die Cremer uit de waarheid haalt, en over het ideaal, dat hij uit de werkelijkheid weet af te zonderen, zonder deze ooit te benadeelen. Tevens predikt hij stilzwijgend de gulden les, dat zedelijk, waar zij een algemeen menschelijk gebied betreden en het een algemeen menschelijk belang geldt, allen gelijk staan en de landbouwer, even kiesch, even fijn, even edel, door een zelfde gevoel, al is het dat hij het niet in door de wereld vooraf bepaalde vormen uitdrukt, bewogen, bestuurd en doordrongen wordt en in zekeren zin even fatsoenlijk man is als de heer wiens land hij bearbeit.

Opregte Haarlemsche courant, 7 mei 1857”

De tijdspiegel, dl 1, 1857:

Vaderlandsche letteroefeningen, 1857:

de karakters der handelende personen leerden kennen, hetgeen wellicht daaraan toe te schrijven is, dat in het kleine cadre de personen elkaâr verdringen; om die zelfde reden boezemt *de regte Jozef* ook minder belang in. Verre weg het beste verhaal noemen wij *Deine Meu*, waarin ons het karakter der liefhebbende oude aantrok, doch de ontkenning gezocht voorkomt. Eene tweede aanmerking is deze: dat de Auteur te natuurlijk is. Men versta ons wêl. Van het zoo dikwijls herhaald *Rien n'est beau que le vrai*, willen wij niets afdingen, maar hoewel de natuur moet worden weêrgegeven, is het den kunstenaar verbleven om na te gaan, *wat* hij uit de natuur wil kiezen, en hoe hij het gekozene wil vereenigen, opdat er eenheid zij, in welke zich de verscheidenheid oplost. De schilder die letterlijk alles wil copiëren, zoo als hij het in de natuur vindt, levert broddelwerk; de auteur die te natuurlijk is, wordt onnatuurlijk: en hoewel het wenschelijk is de personen

Feuilleton in de Oostpost van 15 juni 1857:

DEINE-MEU. <i>Novelle van J. J. CRUMER.</i> Het was een bitter koude Decemberdag, toen op den landweg tusschen E. en D. een rijtuig met twee kloeke paarden bespannen over de hard bevrozene sneeuw rolde. Wie de man was die in dat rijtuig zat, vernamen wij niet, maar wel had Deine-Meu, die de hoeve <i>het Uiversnest</i> bewoonde — 't welk juist aan den weg lag — gezien, dat de mins in 't rijtuig, zien koetsier had aangezien, waarop deze met de zweip had achterum gesloogen, zoodat 'n jungske van vijf of zes jaar, dat achter op stong, en met zien verkleumde henjes 'n leeder of 'n ding had vastgehouden, van de tree af, en veur dood op den weg was neergevallen. Dat had Deine-Meu gezien, en Deine-Meu was 'n mins dat meer gevul in 't lief had, dan de meisten van 't dorp wisten. Deine-Meu zei niet veel, da's waar; Deine-Meu lachte sints joaren niet meer; da's waar. Deine-Meu had, in d'r tied mennig en een met de kous op de kop naar huus loaten gaan, en as ze nou van trouwen of trouwerij heurde, keek ze grommig; da's ook waar. Maar — zei ze niet veel, Deine-Meu dacht: bôter gezwôgen dan gekheid geproat?; da's waar. Lachte ze sints joaren niet meer, Deine-Meu had alles ook weg zien gaan wat 'r lief was gewêst; vader en moeder en brurs en zusters, en alleen een vierj-rijg meisje, 'n brurs kiend, was overgeblêven, dat zij noa zich nam. As alles in 't schip geest wai lief hebt, en ai dan moersalig allinnig op wai blijft, dan ku'j 't lagchen wel loaten; da's waar! Keek ze grommig, as ze van trouwen heurde.... Deine-Meu had ook zoo hier en daar eens gekeken, en	gezien, dat de mansluu, as de eerste gelood 'r af was, dukkels bullebakken waren, en de vrouwtu as de melk afgereumd was, zoo schroal kosten wêzen: da's waar. En had Deine-Meu, Hannes, en Tounis en Evert met de kous op de kop naar huus loaten gaan, zij had Meichel niet vergêten, die, toen zij achttien en hij negentien jaar was, met die fransos Napoleon naar Rusland was getrokken, van waar ie nooit was 't huus gekommen. Ze had 'n niet vergêten: umdat ie de enige was gewêst, die 'r gevraagd had toen ze nog maar 'e afhankelijke dern was, en de anderen woaren gekommen toen ze boas van de boel was, maar minder naar Deine-Meu dan wel naar 't Uiversnest had ten gekeken. Da's ook waar. Deine-Meu had meer gevoel, dan de meisten van het dorp meenden. Den schamel gekleeden jongen, door den koetsier van het rijtuig zoo onzacht getroffen, had zij zien vallen, en terstond naar buiten getreden, naderde zij het knapje en vragde hem, wie hij was en waar hij te huus behoorde. De jongen gaf geen antwoord, maar schreeuwde van pijn en koude uit al zijn magt. Geurt! riep de eigenaresse van 't Uiversnest haar bouw-knecht toe, breng jij dien stakkert is ôfkes naar binnen, de jong het 't biester te kwad. De jong had het wel te kwaad, want, een geruimen tijd verliep er, eer hij door binnen, een weladige rust, benevens eenige versterking van binnen, in staat was, op de vragen zijner gastvrouw te antwoorden. „Waar kom ie van doen, jungske?“ vragde Deine-Meu eindelijk. „Van huus,“ antwoordde het kind. „Van huus? waar is oe huus menneke?“ „Bij voader.“ „Hoe heit oe voader, kerlje?“	„Tounis heit ie; moar hie kiekte altijd zoo vuul, krek als 'T-x.“ „Wie is T-x?“ „Tax! wel Tax van noast ons, die ielk en een in de been biet.“ „Maar oe voader zal toch niet bieten, jungske?“ „Nee, bieten dat duut is ook niet, moar sloan kan ie, ielken oavond krick woames, en as voader — zoo as Bart van noast ons zeit — bezoopen is, dan sleet ie nog harder, en as 'k dan mot greinen, of 'n hout griep en weelum sloai, dan wordt voader nog vuulder als vuul en nou...“ „En nou...“ herhaalde Deine-Meu vragend. „Joa, nou van merrege“, hernam het kind, was ik uut gewêst um, zoo as ze 't nuumen, kloere te hoalen, moar bragt de lêge flesch 't huus, umdat ze niet langer poften. 1) Voader wier zoo vuul, dat ie me met 't heufd tegen de deur kwakte, en toen 'k begost te greinen, toen zei ie: Smerlap, zu'j den bek houwen!“ en toen 'k nog harder schrauwde, pakte voader mien in 't wammes en smet mien de deur uut.“ „He's z'n leven!“ riep Deine-Meu. En toen, kerlje?“ „Toen greind'k nog veel harder en liep wa'k loopen kos, umd'k ielkreis docht, da'k voader heurde. In 't iest kwam 't gevoar 1) achter mien oan, 't goeng langs mien heer en toen zie 'k 'r achter opgekropen, en 'k meide da'k dood was gegaan, moar nou... nou kan ie me toch niet kriegen.... is 't wel...?“ „Oe voader...?“ zeide Deine-Meu vragend; en op een knikken van het knapje schudde zij het hoofd en zuchtte: Tounis! Tounis!“
--	---	--

1) Poffen, borgen.
1) Rijtuig.

Leesmuseum, 1857, deel 4, p. 172:

DEINE-MEU.

Het was een bitter koude Decemberdag, toen op den landweg tusschen E. en D. een rijtuig met twee kloeke paarden bespannen over de hard bevrozene sneeuw rolde.

Wie de man was die in dat rijtuig zat, vernamen wij niet, maar wel had DEINE-MEU, die de hoeve *het Uiversnest* (1) bewoonde — 't welk juist aan den weg lag — gezien, dat de mins (2) in 't rietuug, zien (3) koetsier had oangetikt (4), waarop deze met de zweip had achterum gesloagen, zoodat 'n jungske van vief of zes joar, dat achter op stong, en met zien verkleumde henjes (5) 'n iesder (6) of 'n ding had vastgehouden, van de 'treë af, en veur dood op den weg was neergevallen.

Dat had DEINE-MEU gezien, en DEINE-MEU was 'n mins dat meer gevuul in 't lief had, dan de meisten van 't derp wiesten.

DEINE-MEU zei niet veul, da's waar; DEINE-MEU lachte sints joaren niet meer; da's waar.

DEINE-MEU had, in d'r tied, mennig en een met de kous op den kop noar huus loaten goan, en as ze nou van trouwen of trouwerij hearde, keek ze grommig; da's ook waar.

Maar — zei ze niet veul, DEINE-MEU dacht : « bēter gezwēgen dan gekheid geproat » ; da's waar.

Lachte ze sints joaren niet meer, DEINE-MEU had alles ook weg zien goan wat 'r lief was gewēst; vader en moeder en bruurs en zusters, en alleen een vierjarig meisje, 'n bruurs kiend; was overgeblēven, dat zij noa zich nam.

« As alles in 't schip geet wai (1) lief hebt, en ai (2) dan moerzalig allinnig op wal blijft, dan ku'j (3) 't lagchen wel loaten; da's waar!

Keek ze grommig, as ze van trouwen hearde.... DEINE-MEU had ook zoo hier en daar eens gekeken, en gezien, dat de mansluu, as de eerste gloed 'r af was, dukkels (4) bullebakken waren, en de vrouwluu as de melk afgereumd was, zoo schroal kosten wēzen : da's waar. En had DEINE-MEU, HANNES, en TEUNIS en ÉVERT met de kous op de kop noar huus loaten goan, zij had MIECHEL niet vergēten, die, toen zij achttien en hij negentien joar was, met die fransoos Napoleon noar Rusland was getrokken, vanwoar ie nooit was t' huus gekomen. Ze had 'm niet vergēten : umdat ie de eenige was gewēst, die 'r gevraagd had toen ze nog

Gelderland, 1857:

Deze verzameling bevat vijf tafereeltjes. Het eer^{ste} *tuwisch Landman met zijn zoon op reis naar de Amsterdamsche kermis*, werd vroeger in het Tijdschrift Gelderland opgenomen en rekenen wij, ofschoon het wel geschikt is om de lachspieren in beweging te brengen, het minste van de verzameling. De overige *Wiegemie*; *De oude Wessels in zijn gezin*; *De regte Jozef* en *Deine-Meu* zagen voor eenige jaren in onderscheidene Jaargangen van den Gelderschen Volks-Almanak het licht; bij de beoordeeling van dit Jaarboekje, spraken wij er telkens een gunstig oordeel over uit; wij mogen dit nu herhalen en voegen er zelfs bij, dat zijne schetsen, zoo als ze achtereenvolgens verschenen, telken jare van vooruitgang getuigden. Wij schromen dan ook niet de laatste Novelle *Deine-Meu* een waar juweeltje te noemen.

Formaat en druk van dit bundeltje is gelijk aan de werken van CONSCIENCE. Die vorm herinnert onwillekeurig aan dien beroemden Vlaamschen schrijver en niet ten onregte mag de Heer CRE-

Inhoudsopgave

Astrea, 1858:

Onze provinciale Almanakken hebben voornamelijk eene archeologische strekking en daardoor minder eigenlijk gezegden letterkundigen naam. Bij gevolg moet het dubbel verwondering wekken, dat eenige stukjes, in de boerentaal der Betuwe, door den jeugdigen landschap-schilder Cremer geschreven en gedurende de laatste jaren in den Geldersche Volks-almanak geplaatst, niet alleen langzamerhand tot de kennis van het algemeen zijn doorgedrongen, maar, inzonderheid na de verschijning van zijn laatste verhaal (*Deine-Meu*), de ingenomenheid van het letterkundig gedeelte des lands zoodanig hebben opgewekt, dat de schrijver tegenwoordig onder onze meest oorspronkelijke penvoerders genoemd wordt en onderscheiden boekverkoopers het verzoek tot hem rigtten, die kleine vertellingen, tot een bundel verzameld, in het licht te geven. Den Erven Loosjes, te Haarlem, werd het toegestaan, en voor eenige maanden verschenen de *Betwische Novellen*, vijf in getal. Het zijn toonbeelden van eenvoudigen, onschuldigen verhaaltrant, meesterstukken van even eenvoudig, als onschuldig en frisch gevoel. Men bespeurt duidelijk, dat de schrijver, ook hierin gelijk aan onze oude meesters, niet wist, hoe mooi 't was wat hij deed; daardoor is er iets opregts, waars, eigenaardigs in de Novellen gekomen, hetwelk in tegenstelling is met heel veel wat in ons land van de pers komt en,

De nieuwe recensent, 1858:

Even als dezen dwingt Cremer u tot gullen lach, terwijl de tranen u nog in de oogen parelen; wie is er, die niet getroffen zou zijn bij de lezing van „*Deine Men*”, naar ons inzien, een juweeltje van naïveteit en ongekunsteld gevoel; bij „*Wiege Mie*”, een toonbeeld van Christelijke liefde, in eenvoudigheid des harten!

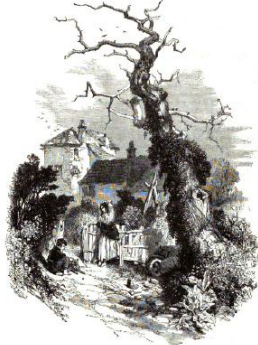
Wij houden het lieve boekken voor reeds te veel verspreid en gelezen, dan dat wij in eene uitvoeriger uitpluizing zouden behoeven te treden van de verschillende verhaaltjes, welke wij niet alle op dezelfde lijn zouden stellen, maar die toch alle den onbevangen lezer genoeg zullen geven, zij 't ook, dat hem in

Le foyer de la famille, 1860:

DEINE-MEU ⁽¹⁾

HISTOIRE DU PAYS DE GUERLOUE

I
 Le fait est que j'ai pu le découvrir.
 Sur le chemin de terre, entre L. et D., que
 j'ai vu, c'est de deux fois devant, et j'ai en
 fait un rapport la page de la page.
 Je n'ai pu le trouver de savoir que dire
 quel est le personnage qui occupait l'histoire

La scène de l'histoire.

de la nature, je suis content que l'histoire
 la dernière de l'histoire de l'histoire de l'histoire

1. L'histoire de l'histoire de l'histoire
 de la nature, je suis content que l'histoire
 la dernière de l'histoire de l'histoire de l'histoire

de la nature, je suis content que l'histoire
 la dernière de l'histoire de l'histoire de l'histoire

de la nature, je suis content que l'histoire
 la dernière de l'histoire de l'histoire de l'histoire

Dites, Deine, si vous voulez me croire à présent.

Nieuwe Rotterdamsche courant, 29 april 1860:

Wij vermelden met genoegen, dat de verdienstelijke lettervruchten van onzen teregt gevierden Betuwsche-Novellen schrijver J. J. Cremer ook in wijderen kring dan van ons vaderland worden verspreid. Dezer dagen verscheen namelijk in het bij de boekhandelaren le Clerc en comp. te Parijs uitkomend tijdschrift *„le Foyer des Familles”* eene Fransche vertaling van twee zijner bekende Novellen *Wiege Mie (Marie au berceau)* en *Deine Meu (Tante Deine)* van den abt. Cernel. Beide stukken, met platen geïllustreerd, zijn daarin met veel zorg overgezet, en hoewel het geene gemakkelijke taak was om daarbij den geest van den gevoelvollen schrijver terug te geven, is de vertaler daarin echter boven verwachting geslaagd.

Nieuwe Rotterdamsche courant, 30 april 1860:

Wij vermelden met genoegen dat de verdienstelijke lettervruchten van onzen te regt geprezen Betuwschen novellen-schrijver J. J. Cremer ook in wijderen kring dan ons Vaderland worden verspreid. Dezer dagen verscheen namelijk in het bij de boekhandelaren Adrien le Clerc en Co., te Parijs, uitgekomen tijdschrift: *le Foyer des Familles*, eene Fransche vertaling van twee

zijner bekende novellen : *Wiege-Mie* (*Marie au berceau*) en *Deine-Meu* (*Tante-Deine*) van den abbé Caruel. Beide stukken, met platen geïllustreerd, zijn daarin met veel zorg overgezet, en hoewel het geene gemakkelijke taak was om daarbij den geest van den gevoelvollen schrijver terug te geven, is de vertaler daarin echter boven verwachting geslaagd. Wij hopen dat men zal blijven voortgaan met des schrijvers stukken verder in het buitenland te verspreiden, waardoor hij ongetwijfeld aldaar dezelfde gunstige vermaardheid zal verwerven, die hij reeds hier te Lande heeft verkregen. (A. C.)

Algemeen Handelsblad, 30 april 1860:

Wij vermelden met genoegen, dat de verdienstelijke lettervruchten van onzen teregt gevierden Betuwsche Novellen schrijver J. J. **Cremer** ook in wijderen kring dan ons Vaderland worden verspreid. Dezer dagen verscheen namelijk in het bij de boekhandelaren le Clerc en Comp. te Parijs uitkomend tijdschrift „le Foyer des Familles” eene Fransche vertaling van twee zijner bekende Novellen, *Wiege-Mie* (*Marie au berceau*) en *Deine-Meu* (*Tante-Deine*), van den abt Caruel. Beide stukken, met platen geïllustreerd, zijn daarin met veel zorg overgezet en, hoewel het geene gemakkelijke taak was om daarbij den geest van den gevoelvollen schrijver terug te geven, is de vertaler daarin echter boven verwachting geslaagd.

Utrechtsche provinciale en stedelijke courant, 30 april 1860:

— De geestige pennevruchten, van onzen landgenoot J. J. **Cremer**, worden reeds in den vreemden

naar waarde geschat. De abt. **Caruel** heeft de bekende novellen *Wiege-Mie* en *Deine-Meu* in het Fransch overgezet.

Dagblad van ZuidHolland en sGravenhage, 1 mei 1860:

Wij vermelden met genoegen, dat de lettervruchten van onzen gevierden novellen-schrijver J. J. Cremer ook in wijderen kring dan ons Vaderland worden verspreid. Dezer dagen verscheen namelijk in het bij de boekhandelaren le Clerc en Comp., te Parijs, uitkomend tijdschrift: *le Foyer des Familles*, eene Fransche vertaling van twee zijner bekende novellen, *Wiege-Mie* (*Marie au Berceau*) en **Deine Meu** (*Tante Deine*), van den abt Caruel.

Middelburgsche courant, 3 mei 1860:

In het te Parijs uitkomend tijdschrift *Le foyer des familles* komt eene vertaling voor van twee novellen van den heer J. J. Cremer: **Wiege-Mie** en *Deine-Meu*. Beide stukken zijn met platen geïllustreerd en met zorg vertaald door den abt Caruel.

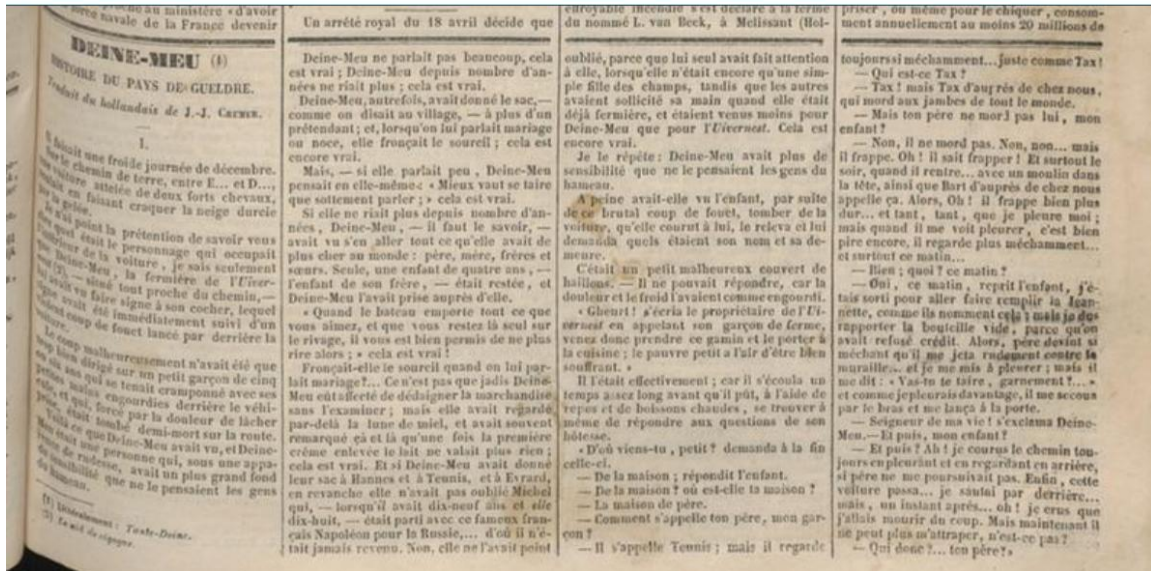
Dagblad van Zuid-Holland en sGravenhage, 1 mei 1860:

Wij vermelden met genoegen, dat de lettervruchten van onzen gevierden novellen-schrijver J. J. Cremer ook in wijderen kring dan ons Vaderland worden verspreid. Dezer dagen verscheen namelijk in het bij de boekhandelaren le Clerc en Comp., te Parijs, uitkomend tijdschrift: *le Foyer des Familles*, eene Fransche vertaling van twee zijner bekende novellen, *Wiege-Mie* (*Marie au Berceau*) en **Deine Meu** (*Tante Deine*), van den abt Caruel.

Middelburgsche courant, 3 mei 1860:

In het te Parijs uitkomend tijdschrift *Le foyer des familles* komt eene vertaling voor van twee novellen van den heer J. J. Cremer: *Wiege-Mie* en *Deine-Meu*. Beide stukken zijn met platen geïllustreerd en met zorg vertaald door den abt Caruel.

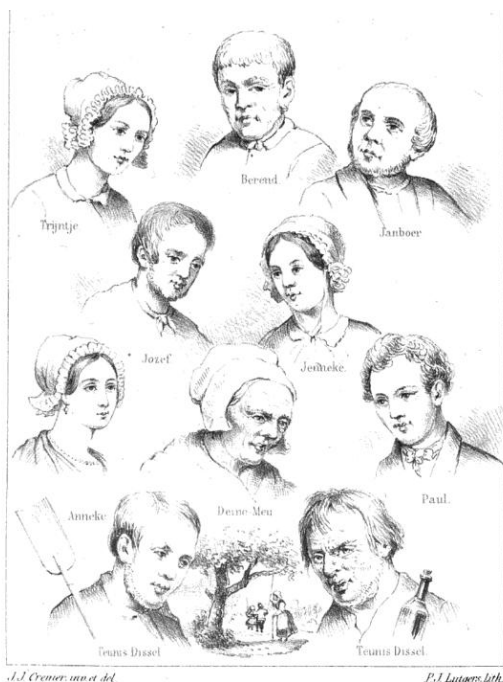
Courrier de la Meusse, 4, 9, 10, 11, 15, 16, 18 mei 1860:

Algemeene konst en letterbode, 5 mei 1860:

Afbeelding van Cremer bij uitgave van Loosjes 1860. 2^e druk van de Betuwsche novellen:

A.J. Crommelynck del.

P.J. Lugger lith.

Diet steet mien niks oan; as 'k dat had kunnen
 veurzien was 't best meugelik gewest da 'k
 de jong in 's gheel niet in huus had genomen."
 "Moar hoe ku'j nou zoo sprêken", beantwoordde
 een vrouwenstem de mansstem die 't eerst had
 gesproken. „Ge weet 'r nog niks af, 't is ligt nog
 verbeilding; en al was 't zoo..."

„Al was 't zoo!... Al was 't zoo!" viel de eerste
 in, „noot van zien lêven! denk ie da'k mien dern
 oan zoo'n koale jong zou versmieten? Nee vrouw,
 wa'k gedoan heb, he'k gedoan, en God zal me
 doar veur zêgenen, dat zal Ie; moar, gek zin, dat
 z'ak niet, doar ku'j over rêkenen."

Na deze woorden van den eersten spreker volgde
 er een pauze, van welke gelegenheid wij gebruik

Leydsche courant, 31 december 1860:

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 29 December.

De gevierde novellist de heer J. J. Cremer van 's Hage is voornemens op den 23sten Januarij aanst. twee van zijne schoonste stukken alhier voor te dragen en wel ten voordeele van het Leydsch patronaat ter ondersteuning van herstellde krankzinnigen. Overeenkomstig de meermalen en van verschillende zijden aan den schrijver te kennen gegeven wensch heeft de commissie van genoemd patronaat hem uitgenoodigd het Leydsche publiek wel te willen vergasten op de lezing der twee Betuwsche novellen *Deine Men* en een *Betuwsch landman met zijn zoon op de Amsterdamsche kermis*, aan welke uitnoodiging door hem welwillend is gehoor gegeven. Wie kent niet deze beide stukken? Wie is niet geroerd geweest door de treffende toestanden in *Deine Men*? Wie heeft niet hartelijk en bijna zonder ophouden gelagchen om de zoo uitnemend komische beschrijving van de lotgevallen en wederwaardigheden der twee eenvoudige maar trouwhartige boeren op reis naar de hoofdstad en te midden van de kermisvreugd aldaar? De heer Cremer zal geene nieuwe novelle voorlezen, maar het genot zal niet minder zijn dan het een der vorige avonden geweest is. Het eigenaardige van Cremers voordragt en mimiek en zijne veelzijdige gaven komen door de lezing dier beide stukken in het helderste licht.

Met het oog en op de toegezegde novellen en op het schoone doel, dat zich de bovengenoemde commissie heeft voorgesteld (het vestigen namelijk van een fonds voor behoeftige krankzinnigen), vertrouwen wij dat de opkomst niet minder talrijk zal wezen dan gewoonlijk en dat de commissie in hare billijke verwachting niet zal worden teleurgesteld.

Leydsche courant, 30 januari 1861:

De avond van jl. Zaterdag was voor menig een een avond van veel genot. De aangekondigde voorlezing van den heer Cremer werd gehouden voor een uitgelezen en talrijk publiek dat, nooit verzadigd van de vruchten van des schrijvers uitstekend talent, weder was komen luisteren naar twee oude verhalen, reeds geruimen tijd geleden door den druk bekend gemaakt. Toch zal er wel niemand onder zijn gehoor zijn geweest, die zich minder dan een der vorige avonden heeft verlustigd. Dank zij de commissie, die den geliefden schrijver uitnoodigde als onderwerp te kiezen de *Deine Meu*, eene novelle, die onzes inziens een juweel is van zuiveren humor, waarin de eischen der aesthetiek nergens uit het oog zijn verloren en de *Reis der Betuwsche boeren*, eene schets zoo echt comisch en geestig en zoo meesterlijk voorgedragen dat een *fou rire* bijna niet te onderdrukken was.

Het genot, dat de heer Cremer zijnen hoorders schenkt, is ook met het oog op humaniteits-ontwikkeling een rein, een veredelend genot. Het bewustzijn daarvan zij dien edelen philanthroop de schoonste belooning voor de moeitevolle taak, die hij zich ten behoeve van zoo vele nuttige instellingen getroosten wil.

Algemeen handelsblad, 20 december 1861:

Aan eenige novellen van onzen beroemden schrijver J. J. Cremer, is andermaal de eer eener vertaling in het buitenland te beurt gevallen. Dezer dagen toch werden onder den titel van *Scènes villageoises du pays de la Gueldre*, bij den boekhandelaar H. Casterman te Parijs uitgegeven vier zijner novellen, *Deine Meu*, *Wiege Mie*, *de Familie Wessels* en *het Einde*; in het Fransch vertaald door André Carol. Deze stukken zijn goed overgezet.

De Gids, 1862:

de voorzigtigheid des grootvaders, of den aard kleinzoons. Voor den loop des verhaals wordt het vereischt, dat met de honderd guldens schoot ga, en hij doet het; maar wie natuur op de daad betrapt wenschte te zien, hij roept er den auteur geen: bravo! voor toe! — **Deine-Meu** van 't *Uiversnest* is te regt de beroemdste beeldtenis uit het boeksken, **Deine-Meu**, "die meer gevoel had dan de menschen wisten;" en wij, die zoo vele bedenkingen opperen tegen wat wij leelijk vinden, wij brengen luide den auteur onze hulde voor de flinke, forsche toetsen, waarmee hij Teun Dissel's verval van kwaad tot erger heeft geschetst. Het moge ons verrassen, dat hij de vrouw, die hij straks ten huwelijk heeft gevraagd, op haar terugdeinzen de handen bindt, om haar te bestelen, bevreemden doet het ons niet; het is ditmaal geene overdrijving, het is ontwikkeling van een aard, allerlei gemeens, allerlei gruwelen prijs gegeven. Zooveel over de slagschaduw; thans tot het lichtpunt. Al schijnt ons de schikking te betreuren, die ons reeds op de tweede bladzijde mededeelt, waarom **Deine-Meu** eene oude vrijster is geworden, "zij had Hannes, en Teunis, en Evert met de kous op de kop naar huis loaten gaan; zij had Miechel niet vergêten, die, toen zij achttien en hij negentien jaar was, met die fransoos Napoleon naar Rusland was getrokken. vanwoar ie nooit

Inhoudsopgave

"deir

Res

< Vo

Vaderlandsche kunstbode:

Nederlandsche kunstbode tot opwekking, aankweeking, en veredeling van den Nederlandsch... 58 / 2

EEN COUP D'ESSAI, DIE EEN COUP DE MAÎTRE IS.

Op zekeren avond kwamen wij van eene partij terug. Het was nog betrekkelijk vroeg, ik snuffelde over mijne boekentafel — *quem devorem*, als hadde ik niet genoeg gehad. Door welke geheimzinnige aantrekking ik op den Gelderschen Volks-Almanak viel, die er al sedert vele maanden onopengesneden op gelegen had, zal mij nu wel evenmin duidelijk worden, als ik er mij toen rekenschap van gaf. Ik liep verstrooid de inhoudsopgave door, en merkte een verhaal van een jong schilder uit de buurt op. Die verrassing wekte mijne nieuwsgierigheid; ik begon, op alle kans af, voor te lezen. Allengs werd ik warm. — „Dat 's mooi, gloeyend mooi!” — riep ik. Ik raakte in verrukking, kon niet uitscheiden, en toen, nadat ik het middernacht had hooren slaan, *Deinemeu* uit was, toog ik zalig naar bed, in de overtuiging, dat de Nederlandsche Letteren in Cremer een oorspronkelijk en veelbelovend vernuft rijker waren geworden. Dergelijke vondsten zijn zoet, en behooren tot de reinste en edelste ondervindingen des levens. Niet anders vonden elkaar de Apostelen des Heeren, bezielde door een zelfden geest. strevende naar een zelfde

Provinciale Overijsselsche en Zwolsche courant, 8 oktober 1869:

Boekaankondiging.

BETUWSCHE NOVELLEN, door J. J. CREMER.

Haarlem, Erven Loosjes, 50 cents.

"Goede wijn behoeft geen krans." De geestige, gevoelige, fijn getinte en frisch aan het volksleven ontleende vertellingen van den heer Cremer, hebben reeds zoo zeer alle harten in Nederland gewonnen en des schrijvers meesterschap op dit gebied der novellistiek helder in het licht gesteld, dat het bijkans overbodig mag heeten, ook deze nieuwe, derde uitgave van een aanbevelend woord te voorzien.

Toch munt zij door iets uit, wat hare beide voorgangers misten en wat haar in ons oog juist bijzonder tot aanbeveling strekt, te weten, den uiterst geringen prijs, waarvoor ze verkrijgbaar is gesteld. Dientengevolge toch kunnen deze verhalen thans in waarheid worden, wat zij door vorm en inhoud beide vooral verdienen te zijn — "volkslectuur."

Met warmte bevelen wij ze dan ook als een gezond geestesvoedsel, gedurende de lange huiselijke winteravonden die op handen zijn, inzonderheid onzen lezers ten plattenlande aan. Voor de bewoners eener provincie, die zoo naauw grenst aan de streken, welke Cremer's pen heeft verheerlijkt, moet bovendien het Betuwsch dialect, dat in de meesten dezer vertellingen de hoofdrol speelt, eene eigenaardige bekoorlijkheid bezitten. Wij gelooven geheel in den geest des schrijvers te handelen, wanneer wij aan zijn *Wiege-Mie*, zijn *regte Joseph*, zijn *Deine-Meu*, enz., in dit hun nieuw gewaad, vooral een hartelijk "welkom" toewenschen onder menig rieten dak, ook aan deze zijde van den IJssel.

Opregte Haarlemsche courant, 25 november 1872:

* * Bij de **ERVEN LOOSJES**, te Haarlem,
zijn verschenen :

CREMER'S

Betuwsche Novellen.

Een Betuwsch landman met
zijn zoon op reis naar de
Amsterdamsche Kermis.

Wiege-Mie.

De oude Wessels en zijn gezin.

De regte Jozef.

Deine-Meu.

Een Reisgezelschap.

Deel I.

Eene Zoogmoeder.

De Vriend van den huize.

Deel II.

Ritter's Hans.

De Fransche komiek en de
douairière.

Het einde.

Prijs van elk deeltje f -,50.

Het vaderland, 17 maart 1873:

(N. v. d. D.)

* GORINCHEM, 14 Maart. — In de voor dit laes-
seizoen laatste volksvoordracht trad als spreker op de
heer Van den Berg, leeraar aan de Hoogere Burger-
school alhier. Ernstig waarschuwde hij zijn hoorders
tegen ontevredenheid met hun toestand, toonde uit
de geschiedenis aan, dat het lot van den handwerks-
man in onzen tijd, vooral in ons gezegend vader-
land, nog vrij wat beter is dan dat van den arbeider
in vroegere eeuwen en zeker niet erger genoemd mag
worden dan dat van andere »standen" der maats-
chappij, om zijn zeer leerzame toespraak te eindigen
met de goede vermaning, dat de handwerksman door
arbeidzaamheid en vermeerdering van kennis zou mede-
werken aan de verbetering van zijn lot.

Na de pauze droeg de heer W. J. De Vries van
Heyst de voor deze gelegenheid goed gekozen novelle
van Cremers »Deine Men" op meesterlijke wijze, tot
groot genoegen van allen voor. Met den wensch, dat
de instelling der volksvoordrachten steeds meer op prijs
gesteld mocht worden, en zoo de medewerkers aan-
moediging mochten vinden tot hun wel aangename,
maar moeilijke taak, riep de laatste spreker het publiek
een hartelijk »tot wederziens" toe.

Tot de nuttige avonden mag deze zeker worden
gerekend.

Provinciale Drentsche en Asser courant, 28 november 1873:

† Hoogeveen, 27 Nov. Als gewoonlijk was de
volkslezing, gisteravond, druk bezocht. De heer H.
J. Flothuis vervulde de spreekbeurt met de voordragt
van de Betuwsche novelle »Deine-meu" van J. J.
Cremers. Als bijdrage las de heer J. Oosterveen Nz.
met veel gevoel het gedicht »Susanna van Oostdijk"
door Tollens.

Dagblad van ZuidHolland en sGravenhage, 6 november 1874:

De vereeniging *Onfening en Vriendschap*, onder bescherming van den heer baron van Heemstra, gaf gister avond in de groote zaal der Loge alhier een tweede vergadering met introductie.

De heeren W. Brückel (cornet à pistons) J. J. Groenemeijer, A. van Welsen jr. (viool), B. Kiewit (alt) en W. K. F. Zwierzinn (violoncel), hadden voor dezen avond hun medewerking welwillend toegestaan en handhaafden in een fantasie uit de opera: *La Sonnambule* en *variations de Rhode*, voor cornet à pistons en een quartet van F. Schubert en P. Broek, uitgevoerd door de vier laatste heeren, den lof, dien zij vroeger met die voordragten in andere kringen inoogstten.

Een der leden gaf een lezing van Cremers novelle *Deine Men* op verdienstelijke wijze ten beste, terwijl vier andere leden gedichten van ten Kate, Bogaers, Keijzer Tz. en van Zeggelen voordroegen. Vooral dat van van Zeggelen werd op een goeden toon en met een niet onverdienstelijke actie ten gehoor gebracht.

Het geheel werd door het geestige *Een grap van Oom*, van den heer A. Wijnstok, besloten.

Zoowel bij de opvoering van dit blijspel als bij sommige voordragten was het te bespeuren, dat de jeugdige leden onzen raad opvolgden, door de leiding van meer ervaren personen in te roepen, waaraan het zeker te danken is, dat de uitvoering en voordragt merkelyk beter waren dan vorige malen.

Het vaderland, 6 november 1874:

Gisterenavond had in de groote zaal der Loge de tweede vergadering plaats der Vereeniging »Oefening en Vriendschap," beschermheer mr. B. Th. baron Van Heemstra.

»Deine Meu," de bekende novelle van onzen gevierden Cremer, werd op voortreffelijke wijze voorgelezen of, laat ons liever zeggen, voorgedragen. Een spreker, die reeds op jeugdigen leeftijd zoo gunstige proeven van zijn ontluikend talent weet te geven, belooft veel voor de toekomst.

Met genoegen vermelden wij ook de voordracht van »De dwaze koning en de wijze man", die door den eigenaardigen vorm van het gedicht vele moeilijkheden opleverde, maar te recht de algemeene goedkeuring wegdroeg, terwijl »Uit den Manufactuurwinkel", van W. J. Van Zeggelen, zeker ook tot de goede voordrachten behoorde.

De heer B. maakte zich verdienstelijk door de uitvoering van twee composities voor cornet-à-pistons, begeleid door een quartet, waarvan de 1e vioolpartij, uitgevoerd zooals wij dat van den heer G. gewoon zijn, voor een dilettant zeker iets zeldzaams mag heeten. Het quartet liet zich ook nog in een paar andere stukken hooren.

»Een grap van oom," blijspel in een bedrijf, door A. Wijnstok, werd goed afgespeeld.

Arnhemsche courant, 28 augustus 1875:

3) DE TENTOONSTELLING VAN ARTIBUS SACRUM.

Van anderen aard dan het sombere strand van Mesdag is de *Schelde bij Vlissingen* van van Deventer, dat om zijn kleur en luchteffect vermelding verdient. Ook het *Strand te Zandvoort*, dat met *Aan zee* door Koster werd ingezonden, prijst men om zijne waarheid, eene eigenschap, die het vóór heeft boven het fransche kustlandschap van Joh. Hilverdink, althans naar het ons voorkomt. Om de naauwkeurigheid van teekening

gaat veel vooruit. Zijn *Grootje* bewijst dit en ook zijne *Lezende vrouw* en *Binnenhuis* zijn niet onverdienstelijk. In *Deine Meu* van Fabius waardeert men de uitvoerigheid en getrouwheid, waarmede Cremers typen zijn afgebeeld. Een zeer gracieus tafereel is Frankenbergs *In 't zonnetje*. Zoowel kleur als teekening verdient allen lof en de wijze van belichting maakt een aardig effect. Wij verzuimden nog van Schmidt Crans te spreken, in wiens *Morgen na het bal* men aanstonds zijn genre herkent en ook zijn groote gaaf om stoffage weër te geven. In Valkenburgs *Waar is 't konijntje* ziet men eene vrouwenfiguur in geheel anderen toestand, maar zelden vonden wij de type, door dezen kunstenaar hier gekozen, zoo natuurlijk weergegeven; de physionomie en houding van het kindermisje is zijn portret. Het *Binnenhuis* van Weissenbruch

Nederlandsche belleterie, 1876:

Toussaint; lees in datzelfde tijdschrift eene beoordeeling der Betuwsche Novellen van den heer Cremer. Ik durf gerust beweren dat er na sommige welbekende en algemeen bewonderde bladzijden van de Camera Obscura nauwelijks iets schoons in onze taal en in dit genre geschreven is dan Cremer's *Deine-Meu* of Grootvader Wessels. Evenzoo' houd ik mij overtuigd dat mevrouw Bosboom een talent van kompositie en ordonnantie, eene scheppingskracht bezit zoo groot, dat men' haar zonder schroom naast de beroemdste schrijfsters van het buitenland plaatsen mag en stellig eenmaal plaatsen zal. En desniettegenstaande verzekeren u recensenten, die zelf niet in staat zijn eene bladzijde dragelijk hollandsch te schrijven, laat staan iets te leveren waarover de poëzie niet zou behoeven te blozen, dat de novellen van mevrouw Bosboom zoo goed als onleesbaar zijn, en dat de heer Cremer veilig had kunnen nalaten zijne Betuwsche

Provinciale Drentsche en Asser courant, 18 februari 1876:

VRUGDAG 18 FEBRUARIJ 1876

Gisteravond trad Jhr. W. A. van der Feltz in de zaal der Werklieden-Vereeniging alhier als spreker op. Hij droeg voor *Deine-Meû*, een der interessantste novellen van *Cremer*.

De zaal was goed bezet en met ingespannen aandacht, met blijkbare belangstelling volgde het publiek het zoo levendig verhaal. Kwam bekendheid met het Over-Betuwsch dialect den spreker goed te stade, hij wist ook door stem en gebaren de verschillende personen in dit huiselijk tooneel als voor onze oogen te doen optreden.

Dat was inderdaad eene lezing voor het volk en dat de moraal goed was behoeft men er niet bij te voegen, als men den naam van schrijver en spreker hoort.

Uit het hartelijk applaussement van het publiek mag men opmaken, dat het, als er zóó gelezen wordt, weér zou komen.

Nederlandsche kunstbode, 10 april 1876:

EEN *COUP D'ESSAI*, DIE EEN *COUP*
DE MAÎTRE IS.

Op zekeren avond kwamen wij van eene partij terug. Het was nog betrekkelijk vroeg, ik snuffelde over mijne boekentafel — *quem devorem*, als hadde ik niet genoeg gehad. Door welke geheimzinnige aantrekking ik op den Gelderschen Volks-Almanak viel, die er al sedert vele maanden onopengesneden op gelegen had, zal mij nu wel evenmin duidelijk worden, als ik er mij toen rekenschap van gaf. Ik liep verstrooid de inhoudsopgave door, en merkte een verhaal van een jong schilder uit de buurt op. Die verrassing wekte mijne nieuwsgierigheid; ik begon, op alle kans af, voor te lezen. Allengs werd ik warm. — „Dat 's mooi, gloeyend mooi!” — riep ik. Ik raakte in verrukking, kon niet uitscheiden, en toen, nadat ik het middernacht had hooren slaan, *Deinemeu* uit was, toog ik zalig naar bed, in de overtuiging, dat de Nederlandsche Letteren in Cremer een oorspronkelijk en veelbelovend vernuft rijker waren geworden. Dergelijke vondsten zijn zoet, en behooren tot de reinste en edelste ondervindingen des levens. Niet anders vonden elkaar de Apostelen des Heeren, bezielde door een zelfden geest. strevende naar een zelfde

Arnhemsche courant, 14 januari 1879:

* **Dieren**, 10 jan. Verwekte het bij de talrijke opkomst der leden van ons departement van het Nut eene groote teleurstelling, dat er, in plaats van den aangekondigden spreker den heer Paré (uit Midwoud) een telegrafisch bericht kwam, dat zijne overkomst uit Doetinchem, alwaar hij donderdag avond eene lezing had gehouden, wegens den hoogen waterstand niet kon plaats vinden, die teleurstelling week echter spoedig, toen het bestuurslid, de heer van der Kemp, uit Spankeren, de spreker beurt op zich nam, en hoewel onvoorbereid, de leden boeide door eene lezing over: »de verschillende tijdperken in de ontwikkeling van het menschedom."

Na de pauze trad de secretaris, de heer Surink, op, die ons verraste met de voordragt van de bekende novelle van den heer Cremer »**Deine Meu**''.

Ook hij volbragt zijne taak zeer goed, in aanmerking genomen dat hij evenzeer onvoorbereid was.

Courant voor Maassluis etc, 20 november 1880:

— Men schrijft ons uit Rozenburg dd. 19 Nov.: Donderdag jl. hield onze Vereeniging tot verspreiding van nuttige kennis hare eerste vergadering, waarin de heer Overeem uit Brielle als lezer optrad. ZEd. gaf ons Cremers „**Deine Meu**'' ten beste en droeg dit op een keurige wijze voor. Daarna werden voordrachten geleverd door de Heeren: Visser, Bal, Keijzerswaard, van der Heijden en Overeem, waarvan de meeste de lachspieren in beweging brachten.

Ondanks het gure weder was er een vrij talrijk publiek en allen gingen na afloop, hoogst voldaan over den genoegelijken avond, huiswaarts.

Nieuwsblad voor den boekhandel, 21 december 1880:

BOLLE (BERNARD (G.), De zoon van den dronkaard. Drama in drie bedrijven. met een voorspel, vrij gevolgd naar Cremer's „**Deine Meu**'' . Amsterdam, G. Theod. Bom. Kl. 8o. (72 blz.) f 0.70

Catalogus tentoonstelling kunstwerken 1881:

F.

FABIUS (J. C.Zn., (J.) Amsterdam, Keizersgracht, 230.
103 **Deine Meu**, naar J. J. Cremer.

Nieuwsblad voor den boekhandel, 19 december 1882:

Door mij is aangekocht van J. J. CREMER:
BETUWSCHE NOVELLEN.
Inhoud: Een Betuwsch landman met zijn zoon op reis naar
de Amsterdamsche kermis. — Urege-Mie. — De oude Wes-
sels en zijn gezin. — De rechte Jozef. — **Deine Meu**.
EEN REISGEZELSCHAP I.
Inhoud: Eene zoogmoeder. — De vriend van den huize.
EEN REISGEZELSCHAP II.
Inhoud: Ritter's Hans. — De Fransche komiek en de dou-
airière. — Het einde.
Elk deeltje à 50 cents.
Aanvragen gelieve men dus voortaan tot mij te richten.
Leiden. A. W. Sijthoff. [5153]

Algemeen handelsblad, 6 februari 1883:

De *Bibliothèque Universelle et Revue Suisse* van Februari
bevat: *La Crise Agricole*, Thérèse Gautier, Agram et le peuple
croate, Machiavel, Cuba et Puerto Rico, Léon Gambetta en
Deine-Meu, Nouvelle de la Bétuwe par. J. J. Cremer.

Nieuws van den dag, 6 februari 1883:

Gemeen Nieuws.
Het Februari-nummer van de *Revue Suisse* bevat: *La crise agricole* van Numa Droz;
Agram et le peuple Croate van Louis Leger;
Cuba et Puerto Rico van V. de Floriant; *Léon Gambetta* van Ed. Tallichet, de vervolgen van *Thérèse Gautier* (Geneefsche zeden-studie) en van *Machiavel*
en de gewone kronieken en overzichten.
Met genoegen vonden we voorts in dit nummer
eene vertaling van Cremer's *Deine-Meu*.

Algemeen handelsblad, 7 maart 1883:

Inhoud van de *Revue Suisse*: Horace Bénédict de Saussure et sa philosophie door Ernest Naville; Thérèse Gautier door J. des Roches; Agram et le peuple Croate door Louis Leger; Les curiosités de la littérature door Léo Quesnel; La crise agricole door Numa Droz; de gewone kronieken en het slot van de vertaling van Cremer's novelle **Deine Meu**.

De Graafschap bode, 26 januari 1884:

Zelhem. Naar men verneemt zal de „Tooneel-Vereeniging” alhier, 31 Jan. a.s. weder eene uitvoering geven. Wij juichen dit plan toe; want waarlijk, in ons dorp snakt men naar een gezelligen, vroolijken avond.

Het programma belooft iets degelijks; het bestaat uit een drama „*De zoon van den dronkaard*” en een blijspel „*Zoo gewonnen, zoo geronnen*”. Het drama is vrij gevolgd naar de bekende novelle van Cremer „**Deine Meu**”, eene novelle, tintelende van gevoel, oprechte humaniteit en ware christelijkheid. Wie kent haar niet, die eenvoudige, maar edele vrouw van „Het ooievaarsnest”? — Waarlijk, „ze was beter dan de meeste menschen wel wisten”. En wie herinnert zich niet dat edele karakter van Paul, die zich wil opofferen voor zijn vader, die toch niets meer dan zijn beul is?

Inderdaad, de Tooneel-Vereeniging biedt thans iets schoons.

Zutphensche courant, 3 februari 1885:

Warnsveld, 30 Jan. De vereeniging »Oefening baart genot», hield gisteren avond hare gewone maandelijksche algemeene vergadering.

De opkomst van leden en belangstellenden was iets beter dan we dit dezen winter gewoon zijn.

Voorgedragen werden: »Een laatste bezoek«, schets uit het Geldersche dorpsleven van D. M. Maaldrink; »Liefde's kracht en liefde's smart«, van Laurillard en »Een fragment uit Deine-Meu«, van J. J. Cremer terwijl ten slotte nog door een der aanwezigen, vroeger werkend lid der vereeniging, thans elders woonachtig, werd ten beste gegeven »'t Is erg met de meiden«, van Laurillard.

Nieuwsblad voor den boekhandel, 24 april 1885:

Veltman.
220 ex.

Zoon van den dronkaard (De). Drama, vrij gevolgd naar Cremer's **»Deine Meu»**, door Bennard G. Bolle.
22 ex. à 10 ct.

Thieme's B. en M.
Dezelfde.

Zout. Blüspel. Naar het Hoogduitsch. van Görner.

O Povo, 24 augustus 1890:

Bazilio Gomes da Silva Dantas
FOLHETIM (1)
J. J. CREMER
DINA
Tradução de O Povo.

Era n'um dia de dezembro. Gelava. Pelo caminho rural entre Emmingen e Doruberg passava o troto largo uma sege, puxada por dois fogosos cavallos, deslizando sobre o tapete de neve endurecida.

O viajante, sentado na sege, era um desconhecido; porém Dina, que habitava a herdade do *Ninho da Cegonha*, ajudada quasi à borda do caminho, tinha-o visto dirigir-se ao cocheiro e este vibrar uma chicotada. Ao mesmo tempo, um menino de cinco a seis annos, que se havia segurado à trazeira do carro o melhor que podia, era atirado bruscamente e cahia sobre o solo onde permanecia inanimado.

Dina tinha visto tudo e Dina era uma mulher que tinha o coração mais sensível de que se supponha n'aldeia.

Dina, no tempo da mocidade, tinha de vez em quando de uns

signaturas,

pretendente; e agora, toda vez que perante ella se fallava do casamento, callava-se, porque pensava: «E' melhor calar do que loucamente fallar». O que provava o seu bom senso.

Dina, outr'ora alegre e expansiva, era taciturna e reservada, e não ria mais, desde muitos annos, e que para isto tinha suas boas razões. Tinha visto morrer todos que lhe eram caros neste mundo: o pae, a mãe, os irmãos, as irmãs. Uma pequena criança de quatro annos, uma filha de seu irmão, era o que lhe restava de sua familia. Também a tinha comsigo em casa.

Quando vemos embarcar para a grande travessia todos os que amámos sobre a terra, e ficamos sós, sobre a margem, não temos desejos de rir.

Se Dina calava-se taciturna quando se fallava de esposas e de filhos, era porque ella tinha ouvido um pouco ao redor de si e se tinha apercebido que, logo após a lua de mel, os homens tornam-se frequentemente ursos teimosos e romanos, em quanto que as mulheres, uma vez passada a embriaguez das nupcias, não

têm mais de ordinário sino afflicções e desgostos. Mas se Dina tinha despedido Haues, Teunis e outros, não tinha esquecido Miguel, que, quando ella tinha dezanove annos e elle vinte, partira com o Imperador Napoleão para a Russia e jamais voltara. Ella não esquecera porque foi o unico que veio pedir a sua mão quando ella era simplesmente uma rapariga pobre e dependente, em quanto os outros tinham esoporado para se apresentar que ella se tornasse a rica herdeira da herdade, provando-lhe assim que desejavam mais o *Ninho da Cegonha* do que a sua pessoa.

Entretanto Dina tinha o coração melhor do que se supponha n'aldeia.

Tinha visto o pequeno rapaz, pobremente vestido, cahir pesadamente em terra, attingido pelo chicote brutal do cocheiro; e deixando logo a soleira de sua porta, dirigiu-se para o menino, levantou-o e perguntou-lhe donde vinha e quem era. O pequeno não respondia, mas soltava grandes gritos. Tinha o semblante soffredor e gelado.

— Gerard! chamou a proprietaria do *Ninho da Cegonha*, dirigindo-se a um criado, leve o pobre diabo para a nossa casa; está num estado lamentavel.

Com effeito, o estado do pequeno causava piedade. Entretanto o calor do fogo, o repouso, um bom conforto, o resnimaram bastante para lhe permittir responder ás perguntas de sua bem foltora.

— Sente-te mal? perguntou Dina.

— Não, disse o menino soluçando, depois de ter feito um grande esforço para conseguir articular um som intelligivel. Dina comprehendeu que esse — não — queria dizer um — sim e não custou a acreditar porque o pobre pequeno, cahindo sobre seus braços nus, tinha arranhado a pelle sobre a crosta dura da neve e estava em sangue. Ella apressou-se em lavar as feridas e applicar-lhes fios de linho e uma ligadura, embora o pequeno assegurasse que nada era.

(Continuar-se-ha)

Caicó.—Typ. Renaud.—1890

Nieuwsblad voor den boekhandel, 14 augustus 1891:

BOLLE (BERNARD G.), De zoon van den dronkaard. Drama in drie bedrijven, met een voorspel, vrij gevolgd naar Cremer's **»Deine Meu»**. 2de dr. (Tooneel-bibl. No. 415.) Zutphen, Thieme's Boek- en Muziekhandel. Kl. 8o. (75 blz.) f 0.70

Haagsche courant, 26 november 1891:

A. D. V. E. N. D. O.

In het Feestlokaal (Willemstraat) werd Zondag-avond door bovengenoemde vereeniging, „Aangenaam Door Vereeniging En Nuttig Door Oetening“, een tooneeluitvoering gegeven, gevolgd door bal. Het drama „De zoon van den dronkaard“, vrij gevolgd naar Cremers „**Deine Meu**“, opende de soirée, waarmede het bleek dat men een goede keuze gedaan had, want het ontbrak niet aan terugroepingen bij open doek; evenmin als aan een daverend applaus, toen het voorspel met de drie bedrijven waren afgespeeld.

Na de pauze werd er gepronkt met „Valsche veeren“, een klucht die niet minder in den geest viel en de lachspieren in beweging wist te houden.

Brinkman 1882-1891:

Bolle (Bern. G.), De inkwartiering bij Jaap Beijersch. Blijspel in één bedrijf. 5 heeren, 4 dames. (Tooneel-Bibl. No. 472). Zutph., Thieme's Boek- en Muziekh. 1886. kl. 8o. f 0.60.

— De Sabbathsvrouw. Tooneelspel in één bedrijf. Amst., Schalekamp, van de Grampel & Bakker. Antwerpen, Louis Legros. 1886. post 8o. f 0.55.

— De zoon van den dronkaard. Drama in drie bedrijven met een voorspel, vrij gevolgd naar Cremer's „Deine Meu“. 2e dr. (Tooneel-Bibl. No. 415). Zutphen, Thieme's Boek- en Muziekhandel. 1891. kl. 8o. f 0.70.

Provinciale Drentsche en Asser courant, 1 december 1892:

geene wijzigingen in het loon aangebracht.

Veenhuizen, 29 Nov. In de gisteravond gehouden gewone vergadering met dames van het departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen alhier, nadat deze met een hartelijk woord door den vice-president, den heer ds. H. Ebbinge, was geopend, wyl de voorzitter verhandeling had ter kennis gebracht, werd op zijn verzoek de heer M. W. L. Hart als lid voorgesteld en met algemeene stemmen aangenomen en trad vervolgens als spreker op de heer G. P. Hempius met eene novelle van den zeker onovertroffen Cremer in 't schetsen van Betuwsche volksleven, getiteld **»Deine Meu»**, met welke voordracht spreker bewees den populaireren schrijver goed te begrijpen, zoodat hij de aanwezigen een recht genoeglijken avond heeft verschaffd.

Het genot werd nog verhoogd door de bijdrage van den heer J. Kantz, getiteld »Langs den meer en meer gebruikelijken weg» door van Duijl, waarbij kort gezegd een vrijage werd geschotst van komischen aard, zoodat menigmaal de lachspieren in beweging werden gebracht.

Leeuwarder courant, 8 mei 1895:

VAN LENNEP	12 prachtbanden	} met de kans op een fortuin van f 200,000.00 en meer.
	f 7.50,	
CREMER	12 prachtbanden	
	f 7.50,	

Slechts eens in het leven biedt vrouw Fortuna de gelegenheid aan zijn geluk te grijpen en thans is die gelegenheid daar. **Luistert dus!** Wij kochten aan 100 soliede Premieloten, n.l. 25 Amsterdamsche, 25 Antwerpsche, 25 Oostenrijksche en 25 Brusselsche, samen tot een bedrag van f 10,150.00, om die onder de koopers uit onze Premie-aanbiedingen van goedkope en beste Boeken gratis te doen toewijzen. Binnen zeer korten tijd worden onder serie B van dat aanbod 6 Premieloten daarvan bij loting toegewezen en om nu zoo'n bewijs van aandeel te bekomen, heeft men slechts één der onderstaande v. LENNEP's of CREMER's complete Werken te bestellen. Het bewijs van aandeel, dat kans geeft op de toewijzing van die Premieloten, **kost niets**. Het wordt geheel gratis gegeven. Dus wie of v. LENNEP of CREMER koopt, elk 12 prachtige rijk vergulde Stempelbanden voor slechts f 7.50, ontvangt een geheel bewijs van aandeel. En wie beide stellen, het beste der oorspronkelijke litteratuur, samen 24 prachtbanden, in eens voor f 15 bestelt, ontvangt drie bewijzen van aandeel in de toewijzing der Premieloten **gratis**.

1. De complete werken van onzen **VAN LENNEP**, de geheele VAN LENNEP in 12 fine prachtbanden, alle romantische werken, als Huyck, Roos Dekama, Pleegzoon, Musch, Voorouders, Klaasje Zevenster, alle Novellen en Vertellingen, Verspreide Verhalen enz. Twee Admiralen, Kornelia Vossius, Schaking in de 17e eeuw, Emilia van Naam

Hoornsche courant, 22 december 1895:

LUTJEBROEK. Woensdagavond
alhier de gewone volksvoordracht gebo-
den in het lokaal van den heer N. de
Wit.

Als spreker trad op Ds. F. H. Koster
die ons vergastte op een drietal stukjes
getiteld: Wenschen, **Deine Meu**, van
Cremer en een Zondagmorgen verrassing
van Justus van Maurik, terwijl tot de
wisseling een tooneel-stukje werd opge-
voerd getiteld, „Een raadsvergadering in
Koekamp”.

Met aandacht werd hetgeen ter-
hoore werd gebracht aangehoord en de
woorden bij het sluiten der bijeenkomst
gesproken, de wensch bevattende „Ik
wederziens” werd zeker door allen be-
aamd.

Texelsche Courant, 6 februari 1898:

OOSTEREND, 5 Feb. „Nut en Genoegen” zal
op Zaterdag, 12 Februari, eene tooneelvoor-
stelling houden, die alleen bijgewoond kan
worden door de leden en hunne dames.

Opgevoerd zal worden: „De Zoon van den
Dronkaard,” drama in drie bedrijven met een
voorspel, vrij gevolgd naar Cremer's **„Deine
Meu,”** door Bernard G. Bolle.

Als nastukje zal gegeven worden „Zout,”
blijspel in één bedrijf. Met deze voorstelling
zal de vereeniging hare gewone bijeenkomsten
voor dezen winter sluiten.

Texelsche courant, 17 februari 1898:

OOSTEREND, 15 Febr. 't was goed gezien, om in de laatste vergadering, die „Nut en Genoegen” op Zaterdag jl. in dezen winter heeft gehouden, alleen leden en hunne dames toe te laten, want hiermede was de zaal reeds geheel gevuld.

Aan de orde waren tooneelvoorstellingen.

Opgevoerd werd: „De Zoon van den Dronk-aard” in drie bedrijven met een voorspel, vrij bewerkt naar Cremers „Deine Meu.” Met diepe aandacht werd de ontwikkeling van dit stuk gevolgd en het applaus aan het einde van elk bedrijf bewees, dat de vertooners zich goed van hunne taak kweten.

Het nastukje „Zout” wekte in hooge mate de lachlust op. Een zangstukje volgde.

Na afloop van een en ander werd door den Voorzitter dank gebracht aan alle aanwezigen voor aandacht en vertooning, terwijl een woord van waardeering gesproken werd over het

Middelburgsche courant, 21 december 1898:

— In een lokaal der openbare school, dat stampvol was, gaf Woensdagavond de zang-vereeniging *Excelsior* te Bath eene uitvoering.

Na inleiding eener voordracht *Deine Meu* door den directeur, den heer Van Dijk, en de uitvoering van eenige nommers, werd na de pauze door de leden der vereeniging als bewijs van hoogachting aan haren directeur aangeboden eene prachtige ebbenhouten dirigeerstok met zilveren beslag, waarop de naam *Excelsior*.

Hoornsche courant, 24 november 1901:

Bangert. „t Gezellige evend !” hoorden wij gisteren bij 't naar huis gaan zeggen. En terecht. 't Was een genotvolle avond, waarmede, bij den heer J. W. Balk, het hier bestaande „Nut” zijn bijeenkomsten in de donkere dagen opende. Jammer, ook voor de sprekers, dat de opkomst niet talrijker was, want onder 't auditorium van de heeren Trompet en KEUZEKAMP van Hoorn hebben wij genoeg gesmaakt. Op meesterlijke wijze vertolkte eerstgenoemde eene der novellen van Cremer : „Deine-meu”, en niet minder beviel ons „Bibi Lolo” door den heer K. ten gehoor gegeven.

Luim en ernst wisselden elkaar af in het volgend negental voordrachten, waarvan wij slechts noemen : Duur betaald, Een probaat middel, Eene Zondagmorgenverrassing, Oranje-Vrijstaat en Transvaal.

Wij roepen, evenals de Voorzitter bij 't sluiten der vergadering, hun van harte toe : „Tot weerziens in de Bangert !”

Hoornsche courant, 6 december 1901:

Wijdenes. Donderdag jl. traden voor de leden van „Nut en Genoegen” alhier als sprekers op de heeren T. TROMPET en P. KEUZEKAMP van Hoorn.

Op een wijze, ver boven onzen lof verheven, werd door den eerste o.a. voorge- dragen „Deine Meu” door J. J. Cremer en „Twee Jantjes” door J. van Maurik en door den laatste „Een feestavond” door J. v. Maurik en „Op reis naar Utrecht” door Reens. Telkens vielen den beiden sprekers langdurige bijvalsbetuigingen ten deel.

Catalogus Tooneelbibliotheek 1902:

415	Zoon van den dronkaard. (De) Drama in 3 bedrijven met een voorspel. Vrij gevolgd naar Cremer's „Deine Meu”, door Bernard G. Bolle. 2e druk . . f 0,70	6	2
-----	--	---	---

Tubantia, 18 november 1902:

—
Zondagavond had in het Vereenigingsgebouw aan de Molenstraat alhier eene gezellige bijeenkomst plaats van de leden der Vereeniging *Evangelie en Vrijheid* (afd. Enschede van den Nederl. Prot. Bond.).

Ds. C. Woutman bracht verslag uit van het verhandelde in de 32ste algemeene jaarlijksche vergadering van den Ned. Protestantenvond, Dinsdag 28 en Woensdag 29 Oct. jl. te Leeuwarden gehouden en door Z.Eerw. als afgevaardigde der afdeeling bijgewoond.

De heer H. W. van der Linde droeg een keurige novelle voor van J. J. Cremer getiteld: *Deine-Meu*.

Verslag en voordracht beide werden door de leden met belangstelling gevolgd.

Het Zangkoor *Harmonie*, dat onder leiding van zijnen bekwamen directeur den heer H. B. Roetering-Schünlau, bij afwisseling eenige godsdienstige liederen ten gehoor bracht, heeft er mede toe bijgedragen om het genot van dezen gezelligen avond te verhoogen.

—

Zwaag. In de laatste vergadering van „Volksonderwijs“ trad als Spr. op de hr. T. Trompet van Hoorn met „Deine Meu“ van J. J. Cremer, benevens met nog eenige kleinere stukken, meest een komisch karakter dragende. Wij kunnen den heer Trompet ook andere vereenigingen aanbevelen. Hij draagt onberispelijk voor wat onder zijn bereik ligt, kent het publiek en weet het te boeien. 't Was voor de bezorkers een genotvollen avond.

Algemeen handelsblad, 20 oktober 1905:

HERDRUKKEN (Leidsche). 10. J. J. Cremer, „t Harc op de Veluw. — Deine-Meu. — Van binnen en van buiten. Leiden, A. W. Sythoff. 8o. (68 blz.) f 0.10.

Het vaderland, 29 november 1909:

Da Costa drukt dit gevoel uit in zijn bekend gedicht, waarin hij de gaaf poëzie zou omschrijven als „Gevoel, Verbeelding, Heldenmoed“.

De Genestet drukte het uit in een taal en in beelden, die gemakkelijker toegang vinden tot het hart van den eenvoudiger mensch.

Ook trad hij niet op als boetgezant, gelijk Da Costa, maar hij leerde ons het aardche leven liefhebben en er tevreden mee te zijn, gelijk vooral blijkt uit zijn schoon gedicht: „Een kruis met rozen“, met de lezing waarvan spreker zijn aandachtig gevolgde rede besluit.

Ook mevrouw Balfourt, die na de pauze optrad, had met Cremer's novelle „Deine Meu“, die zij eenvoudig en gevoelig voordroeg, veel succes. Zij kreeg een krans.

Het vaderland, 30 november 1909:

voor wachten de, zijns inziens, verdienstelijke voordracht van Thackeray's en Lamb's proza „luimig" te noemen. Is immer de humor van den laatste onder het „luimige" genre gerekend? Even weinig past die benaming op hetgeen de heer Calp voor 13 Dec. a. s. toezegt: een voordracht van Albrecht Rodenbach's „Der Walküren Rid" en van tooneelen uit den Julius Caesar van Shakespeare. Mejuffrouw Medenbach zoekt, als ik het wel heb, niet in het luimige haar kracht, en kan Cremer's **Deine Meu**, dat mevr. Balfort Maandag 11. voordroeg, een luimige novelle heeten? Ik weet daarom niet, welke bevoorrechting van den luim in Oefening aan mejonkvr. M. A. Van Hogendorp de klacht heeft ontlokt, dat het bestuur van het Genootschap de aan zijn zorgen toevertrouwde stichting „verlaagt tot het peil van een gedeelte zijner leden". Als leden, die

Haagsche courant, 5 april 1911:

De 's-Gravenhaagsche Toyn-beevereeniging „Ons Huis” gaf haren leden eergister den vijfden „gezelligen Zondag-avond” in dit seizoen. De jeugdige violist Waisvisz, leerling van onzen stadgenoot den heer Starrenburg, speelde „Allegro de Concert” van Leonard; „Aria” Pergolese en „serenade” van Pierné. De heer G. W. Wisse gaf twee fluitsoli: „Mignon-Fantasie”, van P. Taffanel; en „Victoria Regia”, van W. Popp; begeleid door den heer F. van Werkhoven. Mevrouw Balfort droeg voor de cremer-novelle „Deine Meu”. Alle optredenden hadden zeer veel succes en hun werd door het commissielid voor dezen avonden den heer van Ingen—Schenau hartelijk dank gezegd voor hunne medewerking.

Opregte Steenwijker courant, 17 februari 1912

Willemsoord. Het was dezen winter voor de eerste maal dat de Redertjerskamer alhier Zaterdag en Maandag jl. eene uitvoering gaf. Opgevoerd werden: „De zoon van een dronkaard” van Bolle, (een drama bewerkt naar Cremers bekende novelle **Deine Meu**) en „De sleutel van de secretaire”, een blijspel van Hubertus Jansen. Door tegenspoeden van allerlei aard kwam het drama niet tot zijn recht. „Eensgezindheid” heeft er echter van gemaakt, wat er in de gegeven omstandigheden van te maken viel. Het blijspel werd echter zoo verdienstelijk gespeeld, dat we lust gevoelen namen te noemen van enkele leden, die zoo meesterlijk hun rollen uitbeeldden, doch hierdoor wordt men allicht onbillijk tegenover jongeren, die toch ook hun best deden. Menigmaal daverde de zaal van het lachen. Het doet ons genoegen te vernemen, dat het aantal kunstlievende leden steeds toeneemt. Nu nog eenige flinke werkende leden en de taale volharding, die de leider, de heer van Riesen en zijn kleine troepje getrouwen, trots allen tegenspoed betoont, heeft hare belooning gevonden.

Nieuwsblad voor den boekhandel, 23 december 1921:

Bolle, Bernard G.: De zoon van den dronkaard. Drama in 3 bedrijven, met een voorspel, vrij gevolgd naar Cremer's **Deine Meu**. 3e druk. Zutphen, P. van Belkum Azn. Kl. 8°. (75 blz.). *f* 1.—
Tooneel-bibliotheek. No. 415.

Haagsche courant, 15 januari 1923:

Het Genootschap voor liefdadigheid „Steunt eikander”, zal Donderdag 18 Januari a.s. zijn 2e liefdadigheidsvoorstelling geven in „Het Wapen van Wassenaar” Ds. F. A. van der Heijden zal een lezing houden over het onderwerp „Stille Armoede”, terwijl de heer Peereboom een voordracht zal houden in het Geldersch dialect, getiteld: „Deine Meu”. Mevrouw Luberti zal eenige zangstukjes ten beste geven; de piano wordt bespeeld door mej. Peereboom. Het genootschap heeft wederom de buffetten gepacht en zal deze zelf exploiteeren. We hopen, dat deze avond met evenveel succes bekroond mag worden als de vorige.

https://www.swissbib.ch/Record/226384691

Boekwinkeltjes AllMusic Classic Fm Album To Vandaag - Den Haag Mozello Google Bing Bestseller b

swissbib

/ Search / Deine-Meu / Locations & request

Results: 16 of 20

 Deine-Meu

Authors / Contributors: [par J.-J. Cremer]

Place, publisher, year: Neuchâtel : Les Bonnes lectures, 1923

Physical Description: P. 654-716 ; 18 cm

Format: Book

Locations & request Description Table of Contents Similar Items Fields

Nieuwe Hoornsche courant, 14 april 1928:

Leeuw. Aanwezig waren 71 personen. De voorzitter, de heer S. Mol, opende met een hartelijk woord de vergadering, zijn genoegen er over uitsprekende, dat ondanks het slechte weer zoovelen waren opgekomen. In het bijzonder een woord van welkom aan mej. Beuling—Keetman, welke zoo bereidwillig was de lezing op zich te nemen. Spr. feliciteert haar tevens met haar verjaardag, welke zij juist op dezen dag vierde. Na eerst eenige oogenblikken gewacht te hebben, verscheen de secretaris, de heer P. Mol, welke direct de notulen der vorige bijeenkomst voorlas, welke onveranderd werden goedgekeurd. Daarna verkreeg de spreekster het woord, welke tot onderwerp had gekozen: „**Deine Men**”, van Cremer. Dat deze lezing met aandacht en spanning werd gevolgd, bleek wel uit het luid applaus, dat haar ten deel viel. Daarna had de loting plaats voor de bijdragen: J. Veer „Hans komt door zijn domheid voort”, C. Bankert „Raintje”, mej. G. Vormer—Aay „Wat zou het baten?”, J. Beuling „De goudvink”, S. Mol „De erfoom”, P. Mol „Mijn nieuwe hoed”, P. Knol „Mooi Grietje”, G. Schmidt „De arme oude man”. Ten slotte de spreekster met „Twee moeders”. Na nog een liedje gezongen te hebben, sloot de voorzitter de vergadering, na te voren een ieder die ons met een bijdrage hebben vergast, een har-

Nieuwe Hoornsche courant, 13 november 1930:

vraagd uit haar tegenwoordige functie.

— **BLOKKER.**

Nut. — Maandag 10 dezer hield het Nut „Wie weet nog hoe” te Ooster-Blokker zijn eerste bijeenkomst in dit seizoen met dames ten lokale van den heer Welboren. Na opening door den voorzitter, den heer P. de Boer Cz., werden eerst eenige huishoudelijke zaken afgewikkeld, o.a. bestuursverkiezing enz. Er werd niet ingegaan op een advies om eenige nieuwe boeken voor de bibliotheek aan te schaffen. Men achtte de uitgaaf te hoog, daar er toch van de bibliotheek bijna geen gebruik wordt gemaakt. Een voorstel om de bibliotheek op te heffen en het geld, dat nu de bewaarder der boeken krijgt, voor een ander doel te besteden, werd aangehouden tot volgend jaar.

De heer Slootmaker verkreeg nu het woord en hield een lezing, getiteld „**Deine Meü**” van Cremer. Deze Betuwsche schets werd van het begin tot het einde met de grootste aandacht gevolgd. Een dankbaar applaus bewees, dat allen de strekking van dit stuk volkomen hadden begrepen.

Na het zingen van een paar liederen uit den bundel „Kun je nog zingen, zing dan mee”, kregen we een bijdrage van mej. Slootmaker, getiteld „Van binnen en van buiten” van Cremer. Van Jb. van der Oord „Een nette juffrouw voor den commissaris van politie”. Van A. v. d. Heide „Een meisjesdroom” en „Genoegens” en tenslotte van den heer Slootmaker nog een drietal gedichtjes uit „De schoolmeester”.

Na het zingen van „De Alpenherder” ging de voorzitter tot sluiting over, dankte allen voor de opkomst en dankte den heer Slootmaker speciaal voor

Provinciale Overijsselsche en Zwolsche courant, 21 april 1934:

In zijn levensbericht over Cremer schrijft Arnold Ising daaromtrent (Verzamelde Werken van Cremer):

„Uit Loenen was Cremer naar Den Haag overgekomen om voor het eerst als spreker op te treden, 18 Februari 1856, in het Genootschap „Oefening Kweekt Kennis” en er zijne hoorders te verrukken door de voordracht van zijn **Deine Meu**. Levendig herinner ik mij nog, hoe de hoofddruk deze was: dat men bij het hooren van dit verhaal beter werd en er den schrijver en de menschen, die hij voorstelde, door liefkreeg.”

Introductie in Deine Meu op Youtube:

www.jacobcremer.nl

Laatst bijgewerkt: 3 juni 2026.